TEKST **LEONIE BARNIER**
FOTOGRAFIE **CLUSIUS COLLEGE SCHAGEN I.S.M. JOHN OUD**

Erwin

"Hiervoor zat ik op de praktijkschool in Alkmaar. Nu doe ik de opleiding loonwerk, dit jaar niveau 1, volgend jaar niveau 2. Ik loop nu stage bij een groot groenvoorzieningsbedrijf maar ik wil meer de agrarische kant op. Mijn doel is dat ik alleen op een grote kraan kan zitten. Vanmiddag heb ik les met de andere loonwerkers."

Onderwijs in de Kop van Noord-Holland binden de strijd aan tegen schoolverlaters

School bij huis

Het Clusius College in Schagen zocht naar wegen om kwetsbare leerlingen binnen de boot te houden. Samen met andere scholen in de regio biedt ze mbo-opleidingen op niveau 1 en 2 aan voor leerlingen die dicht bij huis naar school willen.

In het project Groenstart krijgen de leerlingen van Tuin, park en landschap, Plantenteelt en Loonwerk les in heftruck rijden

Habib

"Vorig jaar heb ik geprobeerd om bij een garage stage te lopen. Dat lukte niet. Nu wil ik het bij nog een andere garage proberen. Als dat ook niet lukt, dan wil ik het in de detailhandel proberen. In Afghanistan had ik ook een winkel, in groenten, maar rekenen is voor mij een probleem."
"Ik ben 28 jaar. Het maakt mij niet uit dat ik een stuk ouder ben dan de andere leerlingen."

Stephanie

"Ik heb hier in Schagen twee jaar op het vmbo gezeten en daarna twee jaar in Haarlem. Ik doe nu de opleiding Zorg en Welzijn aan de GSg. Ik loop stage bij de kringloopwinkel Rataplan, maar ik wil eigenlijk stage lopen bij een kinderdagverblijf of een basisschool. Uiteindelijk wil ik klassenassistent of onderwijzeres worden. Vanmiddag heb ik vrij, maar normaal gesproken heb ik nog les op het GSg tot kwart over drie; knopen naaien, tafel dekken, koken en strijken. Rekenen is het moeilijkste vak, maar het is wel belangrijk."
"Vorige week had ik een gesprek met mijn coach. Die zei dat ik het goed doe, dat ik een voorbeeldleerling ben. Ik ben blij met die coach, want ik zit met mijn familie in mijn hoofd, mijn ouders zijn ziek. De coach ziet dat en vraagt me wat er is."

Schagen ligt in de kop van Noord-Holland. Steden als Alkmaar, Hoorn en Den Helder liggen op 30 of 40 kilometer afstand. Leerlingen van niveau 3 en 4 gaan wel naar Hoorn en Alkmaar. Maar voor leerlingen van mbo niveau 1 en 2 is dat te ver. Die willen een opleiding in de buurt. Zij missen de aansluiting van vmbo naar mbo en hebben dan geen startkwalificatie. In eerste instantie wilde Clusius College vooral de eigen leerlingen van het vmbo een vervolgopleiding in Schagen aanbieden om zo het uitvalpercentage terug te dringen, maar ook om te voorkomen dat leerlingen door bedrijven ongediplomeerd uit de school geplukt worden voor werk. Dat was drie jaar geleden de aanleiding voor de oprichting van het mbo groen en het project Groenstart op de vestiging in Schagen.

Terugdringen uitval

In Schagen volgen leerlingen binnen het project Groenstart een mbo-opleiding op niveau 1 of 2. Leerlingen van BOL en BBL, van de richtingen Tuin, park en landschap, Plantenteelt en van Loonwerk zitten één ochtend per week bij elkaar in de klas. Dan krijgen zij de algemeen vormende vakken: Nederlands, ict, Leren, Loopbaan en Burgerschap en rekenen. 's Middags volgen zij het beroepsgerichte gedeelte. Ook daar zitten gemeenschappelijke onderdelen in, zoals het veiligheidscertificaat VCA en het heftruckrijbewijs. De BOL-leerlingen krijgen op de tweede lesdag een beroepsgericht programma. Groot voordeel van deze clustering is dat kleine groepjes leerlingen toch een opleiding op maat kunnen volgen. De formule bleek een succes. Zo succesvol dat ook andere scholen in Schagen interesse kregen. Dat was het begin van het Startcentrum Schagen speciaal voor leerlingen van niveau 1.

Maike

"Ik volg de opleiding detailhandel via de praktijkschool en loop stage bij de Welkoop. Ik krijg daar goede begeleiding, bijvoorbeeld als ik achter de kassa oefen, is er iemand bij. De stagebegeleidster van de praktijkschool is ook langs geweest. Ik weet nog niet wat ik na deze opleiding ga doen. Eerst maar eens één diploma halen."

Achtervang

Sinds 1 september van dit schooljaar komen leerlingen van niveau 1 van de richtingen Groen, Zorg en Welzijn, Techniek en Economie en Handel op maandagochtend naar het Clusius College om les te krijgen in de vier avo-vakken. Dat is te danken aan de samenwerking tussen ROC Kop van Noord-Holland, GSg Schagen, de praktijkschool Schagen en het Clusius College. Want niet alleen Groen, ook de andere richtingen hebben te maken met kleine groepen leerlingen die een opleiding bij huis zoeken.
"We draaien nu drie maanden en het lijkt goed te gaan." Hans Visser is coördinator van het Startcentrum. Hij zorgt er bijvoorbeeld voor dat er altijd een extra docent beschikbaar is, zodat er geen lesuitval is. Desnoods springt hij zelf in. "Voor deze leerlingen is structuur het allerbelangrijkste." De leerlingen van niveau 1 vragen om een speciale aanpak. Door de kleine groepen - met zestien deelnemers is de huidige groep vol - kunnen de scholen die aandacht bieden. Er is een studieloopbaanbegeleidster die regelmatig een coachingsge-

's Middags krijgen de leerlingen van het Startcentrum les in hun eigen vakrichting; de leerlingen loonwerk volgen de lessen met de leerlingen van mbo niveau 2

Sabine

"Ik ben hier de enige die de opleiding administratie doet. Ik loop stage achter de balie op de praktijkschool, de school waar ik zelf ook op gezeten heb. Door een scooterongeluk kan ik niet lang staan. Bij dit werk zit je veel aan de computer. Wat ik er leuk aan vind is dingen netjes maken. Als het lukt, wil ik verder studeren. Rekenen is lastig maar in Nederlands ben ik goed."

sprek met de leerlingen voert en die de leerlingen tijdens de stage bezoekt. Zo nodig komt ook de persoonlijke begeleider van een leerling naar school. Maar het allerbelangrijkste is de structuur tijdens de lessen. Rekenen en ict-vaardigheden krijgen de leerlingen van docent Rob Jaspers. Hij geeft les op de praktijkschool en heeft veel ervaring met dit soort leerlingen. Die ervaringen deelt hij tijdens de tweewekelijkse bijeenkomsten met zijn collega's van het Startcentrum.

Werk

"Wij leiden de leerlingen op naar werk", zegt Visser. De BBL'ers werken al, de BOL-leerlingen lopen drie dagen stage. Het bedrijfsleven denkt mee over de inhoud van de opleiding. "Zij gaven bijvoorbeeld aan dat het vak rekenen in het programma moet zitten." In de stuurgroep van het Startcentrum zit Prowerk, een organisatie die zich richt op de arbeidsbemiddeling van werkzoekenden. Ze adviseert over wet- en regelgeving en helpt bedrijven om leerlingen goedkoper aan het werk te krijgen. En Visser is blij met de inzet van Rob Tuin van Aequor voor wat betreft de groene leerlingen. "Hij kent de regio en heeft veel contacten met bedrijven in de kop van Noord-Holland." Door de combinatie van BBL en BOL en door de samenwerking met de bedrijven is het mogelijk om leerlingen makkelijk aan werk of een stageplaats te helpen. Zo kon een BBL-leerling waarvan het bedrijf failliet ging, doorstromen in de BOL-opleiding met een stageplek. "Wij bieden dus ook nog een oplossing in deze tijd van economische crisis." Maar waar het werkelijk om gaat, is het terugdringen van schooluitval. □

Myo

"Ik komt uit Birma. Woorden die ik niet ken zoek ik via internet op in het Engels en dan in mijn woordenboek Engels-Birmees. Daardoor gaat bij mij alles wat langzamer. Ik volg nu de AKA-opleiding (arbeidsmarkt gekwalificeerd assistent; red.), maar ik wil graag automonteur worden."